

“Vull mantenir la tensió de la novel·la negra i treballar els personatges a fons”

Vicent Usó (Vila-real, Plana Baixa, 1963) ambienta a França la seva primera novel·la negra, *La mà de ningú*, publicada per Proa. És autor de nou novel·les més i ha estat finalista del premi Sant Jordi amb *Les ales enceses* i *El músic del bulevard Rossini*.

—**Què us ha portat a França?**

—Una mica l'atzar. Quan començo una novel·la difícilment tinc un projecte pensat i definit del tot. Aquesta se situa a França perquè un dia em van encarregar un conte que havia de passar a França. Em vaig posar a fer-lo i em vaig adonar que tenia més possibilitats que els quinze fulls que em demanaven. El conte va quedar a banda i la idea la vaig convertir en una novel·la. I com que els elements francesos hi tenien tant de pes, i un pes tan decisiu, els hi vaig mantenir.

—**Però ja devíeu estar poc o molt familiaritzat amb el món francès, no?**

—Sí. Segueixo l'actualitat francesa, llegeixo premsa francesa i també elements significatius de la literatura francesa. Quan baixes als detalls, et cal documentar-te de moltes coses, però l'atmosfera ja t'ha de ser familiar.

—**Els escenaris francesos hi són descrits de manera fidel?**

—Penso que els trets característics hi són.

—**A diferència de molts novel·listes de sèrie negra, sou molt detallista en coses que no tenen relació amb el cas i la investigació. Per exemple, què pot fer la persona que troba la mà tallada, abans de trobar-la.**

—Sí. A veure. Totes les meves novel·les en general tenen un cert aire de coralitat, perquè m'interessen molt les vides dels personatges. Una de les claus és la credibilitat dels personatges, i per això cal analitzar-los a fons. La sèrie negra et permet de conèixer els personatges i la seva dimensió social i jo he volgut mantenir aquesta dualitat, és a dir, treballar a fons els personatges, la psicologia, i al mateix temps mantenir la tensió narrativa de la novel·la negra. Volia que el lector habitual de novel·la negra es trobés amb un terreny que li fos conegut i que els meus lectors habituals, també. Això de banda, alguns elements de novel·la negra ja són presents en la meua obra, encara que no amb la centralitat d'ara.

PRATS I CAMPS

Vicent Usó publica *La mà de ningú*, a Proa. És la seva primera novel·la negra.

—**Per tant, el llibre tant pot sortir en una col·lecció de narrativa, com ha estat el cas, com en una de sèrie.**

—Sí. Evidentment, és una novel·la negra perquè hi ha un crim a resoldre, un retrat social, la trama central és la investigació del cas i jugo amb la curiositat del lector. Però jo l'he escrita sense pensar si era negra o no, amb la mateixa cura en el tractament dels personatges que tinc sempre.

—**Volíeu que el lector sospités de tothom?**

—No m'ho havia plantejat en aquests termes, només que el final sorprengués el lector. He anat sembrant el relat amb detalls que apunten cap a la solució, sense descobrir-la, de manera que el lector vegi al final que no podia ser de cap més manera.

—**Primer de tot vàreu tenir la mà tallada que apareix en un camp, i l'assassí?**

—La mà, no; l'assassí, sí. Primer de tot vaig tenir la notícia que he utilitzat com a punt de partida. A partir d'aquí neix la novel·la i la mà sorgeix pel camí. I em va semblar un bon element per a començar a introduir tant els personatges com els elements de la trama. Un dels jocs de la novel·la no és només descobrir l'assassí, sinó la víctima, és a dir, de qui és la mà. I tot no es resol fins al final. Al final descobrim tant l'assassí com la víctima. Per tant, el joc és doble.

—**Tenim la sensació que la policia us provoca una certa incomoditat, perquè és clarament marginada en comparació amb el tractament dels personatges, en general.**

—No és cap qüestió personal. Jo volia que un dels elements de la novel·la fos el tractament lleument caricaturesc d'alguns personatges, per a donar-hi un toc d'humor que servís de contrapès al drama. I la manera era encomanar-los alguns tics, Alguns els pateixen més que uns altres, per dir-ho així. I potser a un dels dos policies li passa això. De fet, això respon a una tradició: un policia és més serós i el segon, més caricaturesc. Tampoc no és una novel·la en què la policia resolgui el cas d'una manera clàssica. Per tant, també es prestava una mica a fer caricatura dels policies. La policia resol el cas d'una manera peculiar, no a través d'una investigació formal.

Lluís Bonada